EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.3.21.
COM(2022) 116 final

2022/0081 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény részes felei konferenciája 19. ülésének (CITES CoP19) előkészítése során az Európai Unió által képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ez a javaslat a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény részes felei konferenciája 19. ülésének előkészítése során az Unió által az egyezmény függelékeinek tervezett módosításával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozatra vonatkozik.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény

A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: egyezmény vagy CITES) célja a vadon élő állatok és növények védelme a nemzetközi kereskedelem általi túlzott kihasználással szemben. Az egyezmény 1975. július 1-jén lépett hatályba.

Az Európai Unió és minden tagállama az egyezmény[1] részes fele.

2.2. Az egyezmény részes feleinek konferenciája

A részes feleknek az egyezmény XI. cikke szerint létrehozott konferenciája az egyezmény irányító szerve. A részes felek konferenciája 2-3 évente ülésezik, hogy felülvizsgálja az egyezmény végrehajtását. E javaslat tekintetében a részes felek konferenciája különösen az egyezmény I. és II. függelékében szereplő veszélyeztetett állat- és növényfajok jegyzékének módosítására irányuló javaslatokat mérlegeli és fogadja el.

2.3. A részes felek konferenciájának tervezett határozatai

A részes felek konferenciája a 2022. november 14. és 25. között tartandó 19. ülésén (CoP19) a CITES függelékeinek módosítására irányuló javaslatokról (a továbbiakban: jegyzékbe vételi javaslatok) hoz határozatot. Az egyes fajok (fajok csoportjai) függelékekbe való felvételének célja az adott fajok kereskedelmének nyomon követése és szabályozása (II. függelék) vagy általános betiltása (I. függelék).

Mivel a függelékek az egyezmény szerves részei, jogilag kötelező erejűek. Az egyezmény XV. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a részes felek konferenciáján elfogadott módosítások a részes felek konferenciájának befejeződése után 90 nappal válnak alkalmazandóvá.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az egyezmény XV. cikkének (1) bekezdésével összhangban bármely részes fél javasolhatja az I. vagy II. függelék módosítását a részes felek 19. konferenciáján történő megvitatás céljából. A javasolt módosítás szövegét az ülés előtt legalább 150 nappal, azaz 2022. június 17-ig közölni kell az egyezmény titkárságával.

Ezen túlmenően az egyezmény XVI. cikkének megfelelően bármely részes fél jegyzéket juttathat el azokról a fajokról, amelyekről megállapította, hogy felségterületén különleges

[1] A Tanács (EU) 2015/451 határozata (2015. március 6.) az Európai Uniónak a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményhez (CITES) való csatlakozásáról (HL L 75., 2015.3.19., 1. o.).

szabályozás érvényes rájuk annak érdekében, hogy kizsákmányolásukat megakadályozzák vagy korlátozzák, és amelyeknél a kereskedelem ellenőrzése során a többi fél együttműködése is szükséges. Noha ilyen beadvány bármikor benyújtható, a CITES részes felei konferenciája 9.25. számú (Rev. CoP18) határozatának 3. pontja azt javasolja, hogy az a részes fél, amely egy fajt fel kíván venni a III. függelékbe, szándékáról legalább 3 hónappal a részes felek konferenciájának ülése előtt tájékoztassa a titkárságot. Ez azt hivatott biztosítani, hogy az adott faj felvétele ugyanazon a napon lépjen hatályba, mint az I. és II. függeléknek az ülésen elfogadott módosításai.

Elfogadásuk esetén a jegyzékbe vételi javaslatok érinthetik az uniós szabályokat, mivel a vonatkozó uniós jogszabályokat és különösen a 338/97/EK tanácsi rendelet[2] mellékletét módosítani kell ahhoz, hogy tükrözzék az egyezmény függelékeinek módosításait. Ez korlátozásokhoz vezetne az e változásokkal érintett fajoknak az EU-ból induló, az EU-ba irányuló és az EU-n belüli kereskedelme tekintetében. Az egyezmény XVI. cikke szerinti beadványnak hasonló joghatása van.

Az uniós tagállamok és a Bizottság szakértői különböző taxonómiai csoportokat vizsgáltak olyan fajok azonosítása érdekében, amelyek a velük folytatott nemzetközi kereskedelem miatt veszélyeztetettek, és ily módon megfelelhetnek a CITES valamely függelékébe való felvétel kritériumainak abból a célból, hogy az Unió javaslatokat és beadványokat nyújtson be e fajoknak a CoP19-en vagy ahhoz kapcsolódóan történő jegyzékbe vételére vonatkozóan. E megfontolások eredményeként a javasolt tanácsi határozat 12 olyan javaslattervezetet említ, amely meghatározott fajoknak a CITES I. vagy II. függelékébe történő felvételére irányul.

Javasolt egy faj (*Cuora galbinifrons*) áthelyezése a CITES II. függelékéből az I. függelékbe, összhangban a CITES állatokkal foglalkozó bizottságának azon következtetésével, miszerint a faj megfelel az I. függelékbe való felvételre vonatkozóan a CITES II. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak[3], nevezetesen, hogy a fajt kihalás fenyegeti, és kedvezőtlen hatással van rá a kereskedelem.

Egy másik, tizenegy javaslatból álló csomag azt javasolja, hogy az egyezmény II. cikkének (2) bekezdésében foglalt kritériumokkal és a részes felek konferenciájának 9.24. számú (Rev. CoP17) határozatában foglalt további útmutatással összhangban egyes fajokat vagy (magasabb rendszertani kategóriába sorolt) fajcsoportokat újra fel kell venni a CITES II. függelékébe. Ez az értékelés minden esetben a tudományos szakirodalmon és más tudományos információforrásokon alapul. Ez utóbbiak magukban foglalják a fajoknak a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) által összeállított, kihalással fenyegetett fajok vörös listája szerinti besorolását, valamint – amennyiben rendelkezésre állnak – a CITES kereskedelmi adatbázisából származó kereskedelmi adatokat, továbbá a fajok védettségi helyzetére és a hatályos természetvédelmi intézkedésekre vonatkozó országspecifikus információkat.

A jegyzékbe vételi javaslattervezetek mérlegelésére a tagállami CITES irányító hatóságok szakértői csoportjának ülésein, valamint a tagállamok CITES-ért felelős tudományos hatóságai képviselőinek *ad hoc* ülésén került sor. A részes felek konferenciájának 9.24. számú (Rev. CoP17) határozatával összhangban a Bizottság a jegyzékbe vételre javasolt fajok elterjedési területén található államokkal is egyeztetett. A Bizottság kikérte véleményüket az egyezménybe való felvétel lehetőségéről, ösztönözte őket a releváns tudományos információk megosztására, és – amennyiben az elterjedési területen található államok támogatták a

[2] A Tanács 338/97/EK rendelete (1996. december 9.) a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről (HL L 61., 1997.3.3., 1. o.).

[3] A bizottság 2015-ben tartott 28. üléséről készült összefoglaló jegyzőkönyv 20.3.8. pontja: https://cites.org/sites/default/files/eng/com/ac/28/E-AC28-SumRec.pdf.

jegyzékbe vételi javaslatot – felkérte őket, hogy a javaslatot az EU-val közösen nyújtsák be a titkárságnak. A tervek szerint 2022 tavaszán az uniós érdekelt felek és harmadik országbeli képviselők részvételével kifejezetten ezzel a kérdéssel foglalkozó találkozókra kerül sor, amelyeken a részt vevők megvitatják a lehetséges uniós jegyzékbe vételi javaslatokat.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”[4].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek konferenciáját egy egyezmény, nevezetesen a CITES hozta létre.

A CITES I. és II. függelékének azon módosításai, amelyekről a részes felek konferenciája határoz, joghatással bíró jogi aktusoknak minősülnek. Mivel a módosított függelékek az egyezmény szerves részét képezik, a nemzetközi jog szerint kötelező érvényűek.

Bár a III. függelékkel kapcsolatos értesítéshez nincs szükség a részes felek konferenciájának határozatára, a következetesség érdekében helyénvaló azt belefoglalni ebbe a határozatba, mivel a III. függelék módosításai a 338/97/EK tanácsi rendeletet is érintik.

A függelékek módosításai nem egészítik ki vagy módosítják az egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

Valamely, egyidejűleg több cél elérésére irányuló vagy több elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű összetevőt magában foglaló tervezett jogi aktus esetében az

[4] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapját kivételesen a különböző vonatkozó jogalapok fogják képezni.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek konferenciája tervezett határozatainak célkitűzései és összetevői a következő területekkel kapcsolatosak: környezetvédelem és kereskedelem. A tervezett jogi aktus ezen elemei elválaszthatatlanok és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegűek.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja a következő rendelkezésekből áll: 192. cikk (1) bekezdés, 207. cikk (3) és (4) bekezdés, első albekezdés.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése és 207. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2022/0081 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény részes felei konferenciája 19. ülésének (CITES CoP19) előkészítése során az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére és 207. cikke (3) és (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló, 1975. július 1-jén hatályba lépett egyezményt (a továbbiakban: az egyezmény) az Unió a 2015. március 6-i (EU) 2015/451 tanácsi határozattal[5] kötötte meg.

(2) Az egyezmény XI. cikke (3) bekezdésének megfelelően a részes felek konferenciája többek között határozatokat fogadhat el az egyezmény I. és II. függelékének módosítása céljából.

(3) Ezen túlmenően az egyezmény XVI. cikkének megfelelően bármely részes fél jegyzéket juttathat el azokról a fajokról, amelyekről megállapította, hogy felségterületén különleges szabályozás érvényes rájuk annak érdekében, hogy kizsákmányolásukat megakadályozzák vagy korlátozzák, és amelyeknél a kereskedelem ellenőrzése során a többi fél együttműködése is szükséges.

(4) Az egyezmény részes feleinek konferenciája 2022. november 14. és 25. között tartandó 19. ülésén határoz a CITES I. és II. függelékének módosítására irányuló javaslatokról. A részes feleknek 2022. június 17-ig kell benyújtaniuk az ilyen javaslatokat az egyezmény titkárságának.

(5) A III. függelékbe felveendő fajokra vonatkozó olyan beadványokat, amelyekhez nem szükséges a részes felek konferenciájának határozata, mindazonáltal legalább három hónappal a részes felek konferenciájának valamelyik ülése előtt kell benyújtani.

(6) Helyénvaló meghatározni a részes felek konferenciájának benyújtandó jegyzékbe vételi javaslatokkal kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspontot, mivel a függelékek módosításai kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.

(7) A részes felek konferenciája által megvizsgálandó, jegyzékbe vételi javaslatokkal kapcsolatban képviselendő javasolt álláspont – az egyezményben megállapított kritériumoknak megfelelően és a rendelkezésre álló legmérvadóbb tudományos bizonyítékok fényében – a javaslatok érdemi szakértői elemzésén alapul. Az említett bizonyítékok alátámasztják az e határozatban javasolt konkrét jegyzékbe vételi

[5] HL L 75., 2015.3.19., 1. o.

intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az érintett fajok kereskedelme ne veszélyeztesse a faj vadon élő egyedeinek túlélését,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény részes felei konferenciájának 19. ülésén vagy ahhoz kapcsolódóan az Unió által a CITES függelékeinek módosításával kapcsolatban benyújtandó javaslatokat az 1. melléklet tartalmazza.

2. cikk

A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény részes felei konferenciájának 19. ülésén vagy ahhoz kapcsolódóan az Unió által a CITES III. függelékébe való felvétellel kapcsolatban benyújtandó javaslatot a 2. melléklet tartalmazza.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök